

SÜT İNEĞİ BESLENMESİNDE KORUNMUŞ YAĞ (BYPASS YAĞ) KULLANIMI

Prof.Dr. Sakine YALÇIN Prof.Dr. Gültekin YILDIZ
Prof.Dr. Kemal KÜÇÜKERSAN Prof.Dr. Seher KÜÇÜKERSAN
Prof.Dr. Adnan ŞEHU Prof.Dr. Pınar SAÇAKLI
Araş.Gör. Furkan DİLBER Vet.Hek. Oğuzhan AYVALI

**Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları
Anabilim Dalı - Ankara**

Çalışmanın amacını süt ineği beslenmesinde ülkemizde üretilen bypass yağın (korunmuş yağ, hayvansal yağın yağ asitleri kalsiyum tuzu) kullanılmasının süt ineklerinde süt verimi, yem tüketimi ve süt bileşimi üzerine etkilerini belirlemek oluşturmıştır. Bu amaçla özel bir işletmede bulunan 120 baş süt ineği laktasyon sayıları, laktasyon dönemleri ve süt verimleri benzer olacak şekilde iki gruba ayrılmıştır. Her bir grupta 60 inek olması sağlanmıştır. Bypass yağ kaynağı olarak bir gruba günde 400 g fraksiyonel palm yağı, diğer gruba günde 400 g hayvansal yağın yağ asitleri kalsiyum tuzu (KAYARLAR A.Ş., Sakarya) verilmiştir. Gruplara kaba yem ve konsantre yemler TMR şeklinde verilmiştir. Bypass yağlarda TMR hazırlanırken ilave edilmiştir. Başlangıçta gruplardaki süt ineklerinin günlük süt verimleri ortalama 30.79 kg, süt yağı %2.77, süt proteini %3.27 olarak belirlenmiştir. Deneme başında süt ineklerinde rumen sıvısında ortalama pH 6.51 iken rumende amonyak 5.58 mmol/L olarak bulunmuştur.

Deneme süresince günlük süt verimleri bireysel olarak kayıt altına alınmıştır. Gruplara her gün verilen ve artan yem miktarlarından yararlanarak günlük yem tüketimleri belirlenmiştir. Deneme 30 gün sürmüştür.

Deneme sonunda rasyonlarda hayvansal yağın yağ asitleri kalsiyum tuzu kullanılmasının gruplarda süt verimi ve süt bileşimine etkisi Tablo 1’de gösterilmektedir. Süt ineklerine günde 400 g hayvansal yağın yağ asitleri kalsiyum sabunu verilmesi deneme süresince yem kuru madde tüketimini olumsuz etkilememiş hatta % 0.5’lik bir artış sağlamıştır. Ayrıca günlük süt veriminde ortalama %7.66 düzeyinde artış, bir kg süt için tüketilen yem miktarında %5.71 düşüş sağlamıştır. Süt yağında %4.79 azalma görülmüştür. Fakat günlük süt verimlerinde dikkate alındığında günlük süt yağı üretiminde %2.22 artış, süt protein veriminde %8.08 artış gözlenmiştir. Fraksiyonel palm yağının kilogram fiyatı 1350 dolar + %18 KDV (KDV dahil 1593 dolar), Kayarlar by-pass yağın ise 950 dolar+%8 KDV (KDV dahil 1026 dolar) olduğundan bu çiftlikte sadece günde bir ineğin 400 g Kayarlar by-pass yağın kullanımı ile süt maliyetinde inek başına günde 0,227 dolar düşüş olduğu da görülmektedir.

Sonuç olarak ülkemizde üretilen hayvansal yağın yağ asitleri kalsiyum sabununun süt ineklerinde kullanılmasıylezzeti olumsuz etkilememiş, günlük süt verimi, günlük süt yağı verimi ve süt protein veriminde de artış sağlamıştır.

Tablo 1. Rasyonlarda hayvansal yağın yağ asitleri kalsiyum tuzu kullanılması nın gruplarda süt verimi ve süt bileşimine etkisi

	Fraksiyonel palm yağı	Hayvansal yağın yağ asitleri kalsiyum tuzu KAYARLAR BY-PASS YAĞI
Süt verimi, kg/gün	30.80	33.16
Yem kuru madde tüketimi, kg/gün	21.71	21.82
Yem KM tük/kg süt	0,70	0,66
Süt yağı, %	2.92	2.78
Süt proteini, %	3.23	3.22
Süt yağ verimi, kg/gün	0.90	0.92
Süt protein verimi, kg/gün	0.99	1.07

TEŞEKKÜR: Yazarlar bu çalışmanın yürütülmesi için maddi destek ve gerekli olan KAYARLAR Bypass yağı sağladığı için KAYAR AİLESİNE teşekkür ederler.